SHINEPLUS

ODEČÍTAČ/ZVĚTŠOVAČ OBRAZOVKY PRO OPERAČNÍ SYSTÉM ANDROID

UŽIVATELSKÁ PŘÍRUČKA

PŘELOŽIL MATĚJ PLCH, POSLEDNÍ REVIZE 1.2.2016

Co je ShinePlus?

ShinePlus je nový odečítací/zvětšovací software pro systém Android, vyvíjený jihokorejskou společností Atlab, INC.

Aplikace je dostupná skrze standardní distribuční kanál, tedy prostřednictvím portálu Google Play. ShinePlus funguje jako většina softwaru obdobného typu, TJ. jako běžící služba na pozadí systému, která odesílá zobrazované informace hlasovému výstupu, jenž je následně uživateli předčítá. Odečítání i zvětšování funguje nejen v samotném prostředí operačního systému, ale také v rámci všech běžících aplikací. Software ShinePlus je vhodný nejen pro uživatele zcela nevidomé, ale také pro lidi s částečným postižením zraku, případně dyslektiky.

ShinePlus může být používán jako odečítač nebo zvětšovač, funkcionalitu lze také vzájemně kombinovat, v závislosti na individuálních potřebách hendikepované osoby. Pamatováno bylo také na soukromí uživatelů, takže jsou zastoupeny i funkce "whisper" a "ear talk", které jsou schopny například přesměrovat informace předávané odečítačem do vnitřního reproduktoru mobilního telefonu, čímž je zajištěna diskrétnost práce se zařízením.

Instalace

ShinePlus lze prozatím používat výhradně na mobilních telefonech, běžících na Androidu Jelly Bean a vyšším. Instalace aplikace probíhá standardním způsobem z obchodu Google Play, kde je nabízena zcela zdarma.

Po dokončení instalace se vraťte na domovskou obrazovku zařízení a poklepejte na nově vzniklou ikonku "ShinePlus".

Uvítá vás úvodní obrazovka aplikace, která uživatele nabádá k instalaci hlasové syntézy od Googlu a rovněž doporučí instalaci Google klávesnice.

S tou je primárně počítáno jako se vstupní metodou pro zadávání znaků, syntéza není podmínkou. Pokud již v telefonu máte nainstalovaný nějaký český hlas, můžete tato doporučení přeskočit pomocí tlačítka "skip".

Aby tato úvodní nastavení mohl provést i nevidomý uživatel, předpokládá se, že bude mít spuštěný odečítač TalkBack, který jej provede těmito prvními kroky. Na další obrazovce si volíte způsob práce aplikace, TJ. Režim odečítání, zvětšování, případně třetí mód pro dyslektiky a jiná zraková znevýhodnění. V případě zcela nevidomých uživatelů zvolíme možnost číslo jedna, tedy položku

'Voice oriented zoom support' .

Po dokončení nastavení by vás měl ShinePlus automaticky přesměrovat na volbu "usnadnění", kde jej můžete v horní části obrazovky aktivovat.

Stačí poklepat na položku ShinePlus pod záložkou "služby" a následně stisknout přepínač v pravém horním rohu displeje, čímž dojde k samotné aktivaci. Následně potvrdíte zobrazený dialog a odečítač by měl být plně funkční. Jestliže vlastníte zařízení s Androidem 5.0 a vyšším, můžete pro aktivaci ShinePlus využít i trojitý stisk tlačítka "domů".

Nyní se vraťte do sekce "usnadnění" a obdobným způsobem deaktivujte TalkBack. Pokud tak neučiníte, nebude ShinePlus korektně pracovat.

Rychlý přehled základních gest

•Pohyb po obrazovce – pomalé přejíždění jedním prstem, případně rychlé švihání ve vodorovném směru, zleva doprava nebo obráceně.

•Aktivace vybrané položky – dvojitý poklep kamkoli na displej, opět jedním prstem.

•Rolování ve vícepoložkových seznamech – táhlý pohyb dvěma prsty současně ve svislém směru a to buď zdola nahoru, nebo obráceně.

•Opětovné přečtení položky pod fokusem – švihnutí jedním prstem shora dolů.

•Vyhláskování položky pod fokusem – dvojité švihnutí jedním prstem shora dolů.

•Dočasná deaktivace ShinePlus – dvoufázové švihnutí nahoru a poté dolů, přičemž je prst neustále přitisknutý k displeji zařízení.

•Obnovení činnosti ShinePlus – dotyk jednoho prstu v oblasti notifikační lišty, na místě nezáleží.

•Švihnutí doleva a nahoru - tlačítko "domů"

•Švihnutí doleva a dolů - tlačítko "zpět"

•Švihnutí doprava a nahoru – seznam naposledy spuštěných aplikací

•Švihnutí doprava a dolů - otevření notifikační lišty

•Situační gesto – švihnutí jednoho prstu směrem nahoru.

Vyvolá vždy odpovídající akci, která závisí na aktuálně otevřené aplikaci nebo prostředí systému. Příklad: Jestliže se nacházíte na uzamčené obrazovce, výše zmiňované gesto vám ji ihned odemkne. Totéž platí také pro přijetí příchozího hovoru či jeho ukončení.

V rámci editačních polí pak toto gesto okamžitě zpřístupní možnost hlasového zadávání textu s použitím funkce Google Voice Search, takže je nutné mít zařízení připojené k internetu.

V hudebním přehrávači pak tento situační příkaz pozastaví přehrávání, v textové oblasti potom zahájí její plynulé předčítání.

•Přejetí dolů a doprava – uživateli odkudkoli zpřístupní číselník, skrze který můžete okamžitě vytočit požadované číslo a uskutečnit hovor.

Dejte však pozor, nejedná se o klasické numerické rozložení, ale číslice jsou řazeny do řádku za sebou. Nad čísly je potom malý řádek s tlačítky "delete" a "star" (hvězdička), pod číslicemi je pak umístěno tlačítko "action", které slouží pro zahájení vytáčení.

•Přejetí dolů a doleva – aktivuje režim "šeptání " (Whisper Mode), což je možnost nechat si přesměrovat hlasový výstup do hovorového reproduktoru nad displejem. Vhodné to může být například v rušném prostředí. Totožným gestem zvuk přepnete zase zpět.

•Přejetí nahoru a doleva – aktivuje režim ztmavení displeje (Cover Mode).

Jedná se o obdobnou funkci jako v případě TalkBacku (ztlumení obrazovky). Stejným gestem uvedete displej opět do původního stavu.

•Aktivace příkazového panelu – ShinePlus používá pro přístup k pokročilejším funkcím tzv. "command panel", který lze kdykoli vyvolat rychlým švihnutím zleva doprava a zpět, přičemž pohyb je jednolitý a prst musí být neustále přitisknutý k obrazovce.

Ozve se dvojité pípnutí a zazní hláška "command panel opened".

Nyní se uživatel nachází v tabulce s několika sloupečky, kde jsou jednotlivé záložky řazeny do řádků, to znamená, že se mezi nimi přepínáte rychlým šviháním zleva doprava nebo obráceně. Jakmile si takto vyberete odpovídající kategorii, pracovat s jednotlivými volbami pak můžete pomocí rychlého švihání ve svislém směru. Aktivace vybrané položky se provádí dvojitým poklepáním na displej.

Po provedení vámi požadovaných změn nezapomeňte "command panel" opět uzavřít (gesto je totožné), jinak můžete narazit na problémy s funkčností odečítače.

Důležité upozornění!

Ačkoli je v rámci příkazového panelu možné provádět mnohá nastavení, zůstanou aktivní jen do chvíle, kdy vypnete své zařízení.

K tomu, aby se veškeré provedené změny uchovaly i po restartu systému, je nutné tyto provádět přímo v nastavení aplikace ShinePlus, do kterého se dostanete buďto skrze záložku "manager" v rámci command panelu, nebo přes ikonku ShinePlus, která se nachází na domovské obrazovce. Zde

se aktuálně prováděné změny ihned ukládají, takže s nimi můžete počítat i po vypnutí zařízení.

Práce s notifikacemi

ShinePlus přistupuje k panelu oznámení, nebo chcete-li k notifikační liště zcela jinak, než jak jste zvyklí v případě odečítače TalkBack. Můžete si totiž vyčíst přímo konkrétní požadovanou informaci a nemusíte se tak zatěžovat ostatním "balastem".

To je velmi užitečné například v situaci, kdy vás zajímá třeba jen aktuální čas či úroveň nabití akumulátoru. Stačí si jen osvojit místo, na kterém se požadovaný údaj nachází a přímým dotykem se tak můžete okamžitě dozvědět aktuální stav.

Notifikační lištu lze aktivovat dvěma způsoby. Buďto klasicky, tj. Stažením dvěma prsty od horního okraje displeje směrem dolů, nebo dvojitým poklepem kamkoli na její oblast.

Ozve se hláška "notification window opened" a vy můžete ihned začít procházet obsah panelu šviháním, případně pohybem prstu po obrazovce.

Kromě standardních informací jsou na panelu oznámení přítomna ještě dvě další tlačítka, kterými jsou úplně u pravého okraje "quick settings" a na levém kraji pak tlačítko "start".

Prvně jmenované vás přenese do nabídky rychlých přepínačů, jimiž můžete okamžitě ovlivňovat například zapnutí/vypnutí bezdrátových sítí, GPS či NFC. Dále mohou být zastoupeny i posuvníky pro ovládání hlasitosti nebo pro regulaci jasu displeje.

Naproti tomu tlačítko "start" je taktéž šikovnou vychytávkou, jelikož vás ihned přesune do seznamu všech instalovaných aplikací, které máte seřazeny abecedně hezky pod sebou, takže se můžete zcela vyhnout klasickému stránkovacímu pojetí, do nějž vede přístup skrze položku "aplikace", která se nachází v docku základních ikonek na domovské obrazovce.

S posuvníky v rámci panelu oznámení a nejen tam, se pracuje velmi jednoduše. Stačí se šviháním dostat na ten vámi požadovaný a rychlým šviháním prstu zdola nahoru nebo obráceně pak ihned přenastavujete jeho hodnotu. ShinePlus vám ji v reálném čase automaticky ohlašuje.

Editace textu

ShinePlus taktéž přistupuje mírně odlišněji k práci s textem, ačkoli zde jsou schopnosti obou odečítačů víceméně vyrovnané. Jestliže se nacházíte v editačním políčku, do kterého je možné vkládat text, můžete jím procházet v libovolném směru klasicky šviháním zleva doprava nebo obráceně.

Před tím si však musíte navolit úseky, po kterých bude pohyb v rámci textu probíhat. Poslouží vám k tomu fyzická tlačítka pro regulaci hlasitosti, jimiž si volíte pohyb po znacích, slovech nebo řádcích, respektive máte na výběr anglické ekvivalenty "character", "word", "line".

Jestliže si během psaní nejste z nějakého důvodu jisti, který znak jste vložili naposledy, není nic jednoduššího, než si aktuálně rozepsané slovo nechat znovu zopakovat pomocí jednoho švihnutí prstu shora dolů. Jestliže si poté chcete přečíst celý právě napsaný text, můžete tak učinit dvojím švihnutím v totožném směru.

Na závěr této sekce se sluší dodat, že editační funkce jsou dostupné od Androidu 4.3 Jelly Bean, takže na nižších verzích systému nebudou k dispozici.

Kromě standardní editace je taktéž samozřejmě možné text kopírovat/vkládat, avšak díky omezením v rámci API systému Android, je vše plně funkční ve verzi 4.4 a vyšší.

Jak na to?

Švihnutím zleva doprava a zpět otevřete "command panel" a klasickým vodorovným šviháním dohledejte položku "move".

Zde pak již šviháním ve svislém směru, tedy shora dolů případně opačně, můžete procházet jednotlivé volby, mezi nimiž nechybí ani funkce pro kopírování/vkládání textu, respektive se setkáte s výrazy "copy"/"paste".

Užitečné tipy

Poznámka: Veškeré možnosti, o kterých bude řeč na následujících řádcích, jsou dostupné v nastavení odečítače ShinePlus.

Nejjednodušším způsobem, jak se do něj dostat, je otevření příkazového panelu (command panel), donavigování se na položku "manager", zde svislým šviháním navolit "Shine setting" a dvojitým poklepem volbu aktivovat.

1. "Voice setting" (nastavení hlášení odečítače)

"Screen on/off voice information " – potřebujete po rozsvícení displeje dostat okamžitou informaci o aktuálním datu, čase nebo úrovni stavu baterie? Pokud ano, aktivujte tuto volbu.
"Signal tone " – obtěžují vás zvuky doprovázející pohyb v rámci prostředí systému? Jestliže tomu tak je, můžete tuto možnost vypnout.

• "Voice output in off-screen " – nepřejete si po rozsvícení displeje dostávat žádné informace? Pak zapněte tuto volbu. Vhodná je například při nechtěných aktivacích obrazovky v kapse.

• "Notification information setting " – toužíte po možnosti ohlašování pouze důležitých notifikací? Pokud ano, aktivujte tuto volbu.

• "Document continuous read " – přejete si zahájit automatické čtení, jakmile se dotknete oblasti s delším textem? Jestliže tomu tak je, pak tuto možnost povolte.

• "Object type " – přejete si stručnější vyčítání položek, které máte aktuálně pod prstem? Toto nastavení způsobí, že ShinePlus přečte pouze název dané položky, přičemž vynechá její typ a další detaily.

• "Keyboard echo" – nepřejete si přečtení každého aktuálně zapsaného znaku? Po aplikaci tohoto nastavení nebudou vkládané znaky automaticky ohlašovány.

2. "Telephone setting" (nastavení telefonních funkcí)

• "Voice setting for phone bell caller info " – jestliže zatrhnete tuto volbu, bude během vyzvánění automaticky ohlašováno jméno volajícího, případně číslo neuloženého kontaktu.

• "Voice setting during call " – jestliže požadujete hlasovou zpětnou vazbu i během probíhajícího hovoru, zatrhněte tuto možnost.

• "Phone keypad touch echo setting " – jestliže tuto funkci aktivujete, budou automaticky ohlašována čísla volená na číselníku zařízení tj. V rámci aplikace "telefon".

• "Gesture sensitivity related to call " – po zaškrtnutí této volby bude gesto pro příjem/ukončení hovoru reagovat mnohem jemněji.

3. "Privacy" (nastavení soukromí)

• "Whisper mode " – ShinePlus pamatuje i na soukromí svých uživatelů, takže díky funkci "whisper" můžete se svým mobilním zařízením pracovat naprosto diskrétně.

Stačí jen zatrhnout volbu "whisper auto mode", čímž dojde k aktivaci tohoto režimu vždy při přiložení telefonu k uchu. Volba "whisper" totiž hlasový výstup přesměruje do interního reproduktoru zařízení, takže s telefonem pracujete jako během standardního hovoru.

Funkce je velmi užitečná například při čtení soukromých zpráv nebo v hlučném prostředí, kdy není možné poslouchat hlasový výstup z vnějšího reproduktoru.

• "Whisper search control " – po zatrhnutí této volby můžete během režimu "šeptání" také diskrétně ovládat pohyb v rámci prostředí systému, k čemuž vám poslouží tlačítka pro regulaci hlasitosti.

• "Whisper touch block " – po zaškrtnutí této volby se v rámci režimu "šeptání" displej automaticky uzamkne, takže nemůže dojít k nechtěné aktivaci čehokoli na obrazovce například tváří nebo samotným uchem.

• "Ear Talk " – uzamknutím displeje pro vás interakce se zařízením nekončí!

Po aktivaci této funkce budete ve dvouminutových intervalech hlasově dostávat předem zvolené notifikace, kterými mohou být například informace o aktuálním čase nebo dokonce předčítání došlých SMS zpráv.

Opět je vše realizováno skrze interní reproduktor zařízení, tak jako v případě funkce "whisper mode".

4. "Touch and Operation setting" (nastavení gest)

•Gesture Safe Mode – stává se vám, že se při každém pokusu o švihnutí po displeji nechtěně dotknete oblasti, kterou nechcete?

Tato funkce vám pomůže s eliminací nežádoucích dotyků a naleznete ji pod volbou "touch and control settings".

•"command touch method" – chtěli byste volby v rámci "command panelu" vyvolat jen pouhým zvednutím prstu?

Tuto funkci si můžete zapnout v rámci "Shine setting", pod položkou "telephone settings".

•"Home key triple tap setting" – rádi byste se snadno přepínali mezi režimy odečítání/zvětšování? Pak si v sekci "touch and control settings" tuto volbu aktivujte!

Rychlým trojitým stiskem tlačítka "domů" můžete módy přepínat.

Pozor! Funkce je dostupná v Androidu 4.3 a vyšším.

•"Changing the Menu key to a Multi key function – potřebujete samostatné tlačítko pro vyvolání nabídky naposledy spuštěných aplikací?

Jestliže si aktivujete tuto volbu, bude nabídka multitaskingu ihned dostupná po stisku fyzického tlačítka "menu" (pouze vybrané modely Samsung Galaxy)!

• "Menu and cancel key touch method " – možná se vám už někdy stalo, že jste klávesu pro vstup do menu, případně tlačítko zpět, stiskli nechtěně v situaci, kdy jste to zrovna nejméně potřebovali. Pokud tomu tak je, může se vám tato volba, kterou opět naleznete v rámci sekce "touch and control settings ", rovněž líbit.

Zaškrtnutím položky zajistíte, že ShinePlus bude vyžadovat u těchto tlačítek dvojitý stisk, čímž snadno předejdete jejich nežádoucí aktivaci.

• "Invalid object pass " – nebaví vás procházet webové stránky a neustále narážet na nedůležité objekty?

Aktivací této funkce v sekci "touch and control settings" docílíte toho, že ShinePlus bude takto obtěžující prvky ignorovat, čímž dojde ke zkvalitnění procházení internetu.

5. "Search" (režimy vyhledávání)

•Web List – chcete se v rámci webového dokumentu rychle přesunout na první nadpis? Použijte výše zmíněnou funkci skrze "Command panel", v sekci "search".

•Web Text – přejete si na aktuálně prohlíženém webu rychle skočit na textovou oblast?

Pak aktivujte výše popsanou položku, čímž dojde k automatickému přesunutí kurzoru na první delší úsek textu na stránce.

Opět naleznete pod volbou "search" v rámci "command panelu".

• "Web Edit Box " – tuto volbu opět můžete aktivovat pomocí "command Panelu".

Hodí se v případě, kdy potřebujete kurzor rychle přemístit na editační pole.

• "Web Search " – potřebujete rychle vyhledávat na internetu, případně otevřít webovou stránku? Použitím této funkce se zobrazí editační pole, do kterého můžete zadat buďto přímo internetovou adresu nebo výraz pro vyhledání.

Po potvrzení ShinePlus vše ostatní zařídí sám a vy tak ani nemusíte otevírat internetový prohlížeč.

• "Youtube Search " – chtěli byste přímo vyhledat nějaké video na Youtube, ale nevyznáte se v k tomu určené aplikaci?

Nevadí. Skrze "command Panel" jednoduše pod volbou "search" aktivujte výše popisovanou

funkci.

Opět se objeví editační políčko, do kterého stačí zapsat název videa nebo alespoň nějaké klíčové slovo a o zbytek se už postará odečítač.

Jestliže je výsledků víc, musíte si už sami vybrat ten vámi požadovaný.

Režim zvětšování

Jak jsme si již nastínili v úvodu této uživatelské příručky, ShinePlus je schopen kromě odečítání také zvětšovat.

Pro korektní fungování tohoto režimu je nutné splnit následující požadavky:

1. Jestliže instalujeme ShinePlus poprvé, je vhodné hned na jeho úvodní obrazovce vybrat zvětšovací režim, čímž nám odpadne dodatečný krok v podobě nutnosti jej zvolit později.

2. Pokud jste ShinePlus již nainstalovali a využíváte některý z ostatních dvou režimů, můžete operační mód odečítače změnit v rámci ovládacího panelu, pod volbou "manager"/nastavení ShinePlus"/"režim používání".

3. Po tomto přizpůsobení můžete ihned zavítat do nabídky "nastavení zvětšování" a upravit si zvýraznění textu pomocí barev, rychlost zvětšování a další užitečné doplňky, tak aby pro vás byla práce co možná nejpříjemnější.

Přehled základních gest pro ovládání zvětšování:

•Pozastavení režimu zvětšování – plynulé přejetí jednoho prstu nahoru/dolů.

•Aktivace zvětšování – dotkněte se jedním prstem v oblasti notifikační lišty a zvětšovací režim bude obnoven.

•Zvětšení vybrané položky – přitiskněte prst k obrazovce a táhněte jej v požadovaném směru. Dokud jej z displeje nezvednete, budou položky, na které prst zaměříte, automaticky zvětšeny.

•Potvrzení vybrané položky – dvakrát klepněte na obrazovku zařízení, je možné i jedno klepnutí, závisí na uživatelském nastavení.

•Rolování v delších seznamech – klasické gesto tažení dvěma prsty ve svislém směru.

•Zvětšení následující položky – rychlé přejetí prstu směrem vpravo, položky budou zaměřovány postupně, tj. co přejetí, to další zvětšená položka.

•Opětovné zvětšení vybrané položky – rychlé přejetí jednoho prstu směrem dolů, opětovným provedením téhož gesta zvětšení zrušíte.

•Situační gesto – po švihnutí jednoho prstu směrem nahoru se zobrazí zvětšený obsah v samostatném okně.

•Rychlá volba zvětšování/hlasové odezvy – je možné přepínat kontinuálním šviháním jednoho prstu směrem nahoru.

Poznámka1: Mezi módy zvětšování/odečítání lze plynule přepínat trojitým stiskem tlačítka "domů" (je-li podporováno).

Poznámka2: I když máte defaultně nastaven režim zvětšování, je podpora odečítání zachována.

Režim ostatních zrakových vad

Tento mód je rovněž dostupný jak při prvotním spuštění ShinePlus (volba 3), tak i po jeho instalaci, opět pod volbou "manager"/nastavení ShinePlus"/"režim používání.

Přehled gest pro ovládání tohoto režimu:

•Zobrazení navigační lišty – navigační lišta se objeví vždy, když se prstem dotknete pravého horního rohu displeje.

Skrytí navigační lišty – ukryje se vždy, když se dotknete bílého proužku na jejím pravém okraji.
Přečtení vybraného textu z obrazovky – stiskněte/držte červený proužek a táhněte jej přes obsah, který si chcete přečíst. Ten bude automaticky předčítán pomocí hlasového výstupu.

•Přečtení kompletního obsahu obrazovky – stiskněte oranžový proužek, následně se dotkněte delšího úseku textu, čímž bude zahájeno jeho předčítání hlasovým výstupem.

•Zvětšení vybraného textu na obrazovce – stiskněte/držte žlutý proužek a táhněte jej skrze požadovaný obsah, čímž dojde k jeho zvětšení.

•Zvětšení kompletního obsahu displeje – stiskněte zelený proužek, následně se dotkněte delšího úseku textu, který bude okamžitě zvětšen.

Přesun navigační lišty – stiskněte a držte bílý proužek, přičemž pohybujte prstem nahoru/dolů.
Změna velikosti navigační lišty - - stiskněte bílý proužek a pohybujte prstem do doby, než se

projeví její nově nastavená velikost. •Změna nastavení navigační lišty – pro vyvolání obrazovky s nastavením dlouze přidržte bílý proužek.

Závěrečná doporučení

•ShinePlus je optimalizován pro Google Chrome, takže k surfování na webu používejte výhradně tento prohlížeč.

•Kromě klávesnice Google je též ShinePlus dobře použitelný se vstupní metodou od Samsungu, ostatní klávesnice je nutno vyzkoušet.

•Průběh každé operace je indikován zvukovou signalizací, takže má uživatel vždy jasno, zda zařízení pracuje či nikoli.

•Jestliže během práce se ShinePlus přikročíte k výběru jiné hlasové syntézy, nezapomeňte po provedených změnách uzamknout a opětovně odemknout displej, jinak tyto nebudou odečítačem akceptovány. Totéž platí i při volbě jiné klávesnice.

•Jestliže se stane, že po rozsvícení obrazovky nedostanete hlášení o aktuálním čase, případně obdržíte zastaralou informaci, opětovně reaktivujte displej telefonu.